

M. A. Castrénin seura

Jäsentiedote 4 / 2016

Itsenäisyyttä	2
Udmurtian vihreät kunnat	3
M. A. Castrén: Luentoja suomalaisesta mytologiasta	7
Yhteystiedot	8

MARIN KIELEN PÄIVÄ

Marin kielen ensimmäinen kielioppikirja *Sotšinenija, prinadležashtšija k grammatike tšeremiskago jazyka* (Tšeremissin kielen kielioppi) julkistettiin Pietarissa 10. joulukuuta 1775. Painos oli 300 kappaletta. Kirjalla oli merkittävä osa kirjakielen kehittämisessä, ja siksi sen julkaisupäivää 10.12. pidetään marin kielen päivänä. Marin kielen päivää on vietetty vuodesta 1990 alkaen.

Tervetuloa M. A. Castrénin seuraan torstaina 15.12. klo 17.00 viettämään marin päivää pikkujoulun merkeissä!

Ajankohtaisia terveisiä Marista tuo ohjaaja **Lija Fischer**, joka yhdessä Vapaa Vyöhyke -työryhmän kanssa osallistui Marissa äskettäin pidetyille suomalais-ugrilaisille teatterifestivaaleille. Kirjailija **Henriikka Tavin** runoteokseen *Toivo* pohjautuva esitys sai palkinnon uuden teatterikielen etsimisestä.

*****

JÄSENHANKINTAKAMPANJA

Aloitamme jäsenhankintakampanjan, jonka tärkeimmässä roolissa olet sinä, M. A. Castrénin seuran jäsen. Jos olet tyytyväinen seuran toimintaan, kerro siitä muille.

Kaikki M. A. Castrénin seuran jäsenet voivat osallistua kampanjaan. Uuden jäsenen hankkinut seuran jäsen saa pienen yllätyslahjan. Lisäksi kaikkien jäsenhankkijoiden kesken arvotaan kaksi vapaalippua Ruska Ensemblen teatteriesitykseen *Arktinen Odysseia - Näkyjä jäätikön reunalta* (1a 11.3.2017 klo 19.00, Suomen Kansallisteatteri). Arvonta suoritetaan kampanjan päättymisen jälkeen, ja siitä ilmoitetaan voittajalle.

Osallistua voit lähettämällä tiedot jäsenhankinnasta 15.1.2017 mennessä joko sähköpostitse tai postitse (marja.lappalainen[a]castren.inet.fi; M. A. Castrénin seura, PL 242, 00171 Helsinki).

Liitä mukaan

- oma nimi
- uuden jäsenen nimi, lähiosoite, mahdollinen sähköpostiosoite

ITSENÄISYYTTÄ

Ensi vuonna juhlitaan satavuotiasta Suomea. Suomen juhlijat voivat silloin hankkia erilaisia juhluvuoden erikoistuotteita kuten koruja ja astioita tai vaikkapa teemaan sopivan passin. Lisäksi voi juhlia esimerkiksi syömällä leivoksia tai osallistumalla juoksupahtumaan. Suomi 100 -verkkosivuilta (<http://suomifinland100.fi/>) löytyy monia tulevaan juhluvuoteen liittyviä projekteja ja hankkeita, satoja tapoja juhlistaa maamme itsenäisyyttä jo mainittujen lisäksi.

Itsenäisyyspäivänä on tapana myös muuten kuin erityisinä juhluvuosina pohtia sitä, mitä itsenäisyys meille merkitsee. Muistaakseni Linnan juhliin kutsutuilla on tapana puhua vapaudesta, ehkä myös oikeudesta hyvään koulutukseen sekä omaan kieleen ja omaan mieleen. Itsenäisyyttä ja sen merkitystä voi kuitenkin olla hieman hankala edes täysin ymmärtää, jos ei ymmärrä sitä, mikä ja millainen itsenäisyyden vaihtoehto voisi olla.

Pelkästään loppuvuonna suomalais-ugrilaisesta kalenterista löytyy useita päiviä, joissa on jotakin samaa kuin itsenäisyyspäivässämme, ja samalla ne kuitenkin ovat todella kaukana siitä. 4.11. juhlitaan sekä Udmurtian että Marin tasavallan päivää. Marin ja Udmurtian tasavallat on perustettu vuonna 1920 silloisina Marien ja Udmurttien autonomisina alueina. Ja jo pitkään on sosiaalisessa mediassa vilahdellut ainakin sellaisia logoja, joissa mainostetaan vuonna 2020 vietettävää Marin tasavallan 100-vuotisjuhlaa. 10.12. taas vietetään sekä Hanti-Mansian että Jamalin Nenetsian autonomisten piirikuntien vuosipäivää. Itsenäisiä nämä edellä mainitut nimikkotasavallat ja piirikunnat eivät ole – siksi kai juhlitaankin vuosipäiviä itsenäisyyspäivien sijaan. Eikä sillä, että jotkin hallinnolliset alueet on nimetty seudulla asuvan vähemmistökansa mukaan, ole myöskään kovin suurta käytännön merkitystä alueelle nimensä lainanneille asukkaille.

10.12. on myös marin kirjakielen päivä. Päivää juhlitaan vuonna 1775 ilmestyneen ensimmäisen marin kieliopin kunniaksi. Tuo 10.12. on myös kansainvälinen ihmisoikeuksien päivä. Vaikka ihmisoikeuksien päivän vietto tuona ajankohtana liittyy YK:n yleiskokouksen 10.12.1948 hyväksymään ihmisoikeuksien julistukseen, tekisi mieli ajatella, että päivän osuminen yhteen marin kirjakielen päivän ja parin Siperiassa sijaitsevan piirikunnan päiväksi ei ole sattumaa. Loppuen lopuksi monet niistä asioista, jotka me usein yhdistämme itsenäisyyteen, ovat ihmisoikeuksia.

ELINA AHOLA
varapuheenjohtaja

*****

Poiminta Suomi 100-tapahtumista: Itsenäisyysenaatti 1917 – Sukutapaaminen 2017

Itsenäisyysenaatissa 1917 olleiden sukujen edustajat kutsutaan koolle sukutapaamiseen, joka järjestetään Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhluvuoden kunniaksi. Suomen itsenäisyysenaattorit olivat **Juhani Arajärvi, Arthur Castrén, Jalmar Castrén, Alexander Frey, Kyösti Kallio, O. W. Louhivuori, E. Y. Pehkonen, Heikki Renvall, E. N. Setälä** ja **Onni Talas** sekä puheenjohtajana toiminut **P. E. Svinhufvud**. Tilaisuus pidetään 2.12.2017 Helsingissä. Pääjärjestäjä on Castrén-suku ry.

Lähde: <http://suomifinland100.fi/project/itsenaisyysenaatti-1917-sukutapaaminen-2017/>

UDMURTIAN VIHREÄT KUNNAAT

Udmurtian kirjailijaliitto, Udmurtian kirjapaino- ja joukkotiedotusvälineagentuuri ja aikakauslehti *Invožo* järjestivät syyskuussa seminaarin lastenrunouden kääntämisestä vähemmistökansojen kielillä. Puheenjohtaja **Pjotr Zaharov** kipparoi seminaarin, joka kokosi lähinnä suomalais-ugrilaisia veljeskansoja. Kuusi kirjailijaa oli Komista, mm. **Nina Obrezkova**, oli komi-permjakkeja, mordvalaisia, marilaisia ja tataareja. Keskusteluihin osallistui myös yliopiston suomalais-ugrilaisen osaston lastenkirjallisuuden asiantuntijoita.

Keskustelu oli vilkasta eikä ongelmista ollut pulaa. Tilaisuuden idea oli verkostoituminen. Oli ilo nähdä, millä innolla kirjailijat suunnittelevat julkaisuprojekteja, kääntävät toisiaan ja tietysti fantisoivat rahoitusmahdollisuuksista. Yhteydenpidon tarpeisiin perustettiin vapaa-muotoinen lastenkirjallisuuden foorumi.

Vähemmistökansoille omakielisen lastenkirjallisuuden säilyttäminen on elintärkeää. Vain siten saadaan välitettyä äidinkieli kasvavalle sukupolvelle.

Tosin vanhaan pitäytymisestä esimerkkinä on se, että lapsille tarjotaan usein pelkkiä siilejä, peikkoja ja tonttuja, vaikka heitä kiinnostaa nykyaika. Kirjojen pitäisi tarjota lapsille vapauden maailma, anarkiaa ja absurdia. Kielteisestä doktrinäärisestä opettavaisuudesta muistutettiin **Pavlik Morozovin** hahmossa.

Poikkeus yleisestä solidaarisuudesta olivat kaksi moskovalaista lastenkirjailijaa, jotka suhtautuivat ”provinssiin” lähinnä ylimielisesti.

Rahoituksen heikkous sai tietysti osansa. Moskovan kirjailijainstituutistakin lopetettiin lastenkirjallisuuden osasto. Kun kaksi vuotta sitten tapaamisessa Putinin kanssa tästä valitettiin, presidentti lupasi hoitaa asian ja määräsi sen Medvedevin hallitukselle – eikä mitään ole tapahtunut.

Marissa äidinkielen opetus kokee yhä uusia kolauksia. Kun uudistuksen seurauksena

koulujen johtajat saavat päättää opetusohjelmasta, niin marin kurseja on yksinkertaistettu. Kotona hyvää maria oppineet saavat nyt pöntätä yksinkertaisia turistitulkki-kirjan fraaseja. Marin opetus onkin vahvemmassa asemassa naapurissa Tatarstanissa, myös tataarin oman vankan aseman ansiosta.

Komin tasavallassa komia opiskellaan koulussa toiselta yhdeksännelle luokalle. Tosin tämä on herättänyt vastarintaa puhtaasti venäläisessä Vorkutassa.

Esiinnyin myös kaupungilla ”kaupunkiprojektien päämajassa” Liftissä. Seikkailut maanalaisen kaunokirjallisen neuvostoavanguardin parissa kiinnostivat, samoin **Joseph Brodsky**. Kerroin myös näkemykseni postkoloniaalisesta käännöksen tärkeydestä venäjänmaalaisessa kulttuurissa. Samoista asioista puhuttiin yliopistolla udmurtinkielisten opiskelijoitten tapaamisessa.

Pjotr Zaharov kuljetteli ystävällisesti ympäri kaunista Udmurtian maaseutua. Možgan college on jo 30-luvulta periytyvä oppilaitos. Nyt sain tavata siellä virkeitä lukiolaisia, joita Suomi kiinnosti kovasti.

Ikimuistoinen oli käynti Brangurtissa (venäjäksi Buranovo), joka on kaunis kylä keskellä avaria kumpuilevia harjuja. Babuškat olivat juuri lopettaneet harjoitukset kulttuuritalolla ja hajaantuneet koteihinsa pelmeenejä keittämään, mutta kulttuuritalon johtaja, ohjaaja **Olga Tiktarjova** otti suomalaisen vieraan lämpimästi vastaan. Hän vetää babuškojen ryhmää ja kertoi, että rautamummoista monen terveys ei enää salli matkustelemista, niinpä ryhmää ollaan hienoisesti nuorentamassa.

Tampereen yliopiston teatteriopiskelijat olivat esittäneet tyylikkäästi udmurtittyyliin restauroidussa kulttuuritalossa udmurtiksi sadun *Metsän koulussa*, klassikon 50-luvun koulukirjasta. Se sisältää myös näytöshuoneen, ”museon”, jonne on koottu kaikenlaista rekvisiittaa babuškojen uralta.

Babuškojen rahoittama kirkko oli juuri saanut esihuoneen, ja sementtisäkkejä lojui ympäri kirkonpihaa. Kirkon ylpeys oli **Isä Eliaksen** tuoma suomalainen ikoni Iisalmesta.

Brangurtissa muistellaan täällä vuosisadan alussa vaikuttanutta pappia **Grigori Vereštšaginia**. Hän oli udmurtti ja valistaja ja joutui vaikeuksiin niin tsaarinvallan ja Venäjän kirkon kuin bolševikkienkin kanssa, koska hän puolusti udmurtteja. 1926 Vereštšagin oli pakotettu pakenemaan vainoa metsään, missä kyläläiset piilottelivat ja ruokkivat häntä. Hän kuoli kurjuudessa 1929.

Brangurtin tienhaarasta löytyy myös tienviitta venäläisten turistikeskukseen *Šaman-tsentriin*, jossa elämyksiä tarjoavat myös jurtat ja kamelit.

Kävimme myös Staryj Multanin -kylässä, missä 1895 poliisit paikallisen papin avustuksella keittivät kokoon oikeusjutun yhtäoista udmurtitalonpoikaa vastaan, joita syytettiin venäläisen surmaamisesta ihmisuhriksi. Kaikki tuomittiin elinkautisiin pakkotöihin. Radikaali kirjailija **Vladimir Korolenko** ryhtyi tutkimaan juttua ja sai muun muassa **Maksim Gorkin** tukemana aikaan uuden tutkinnan, joka vapautti udmurtit syyttöminä.

Multanista ajoimme 30 kilometrin päähän Korolenkon kylään, jonka läheltä jutun provosoinut ruumis oli löytynyt. Korolenko asui siellä puolustaessaan oikeudessa udmurtteja talossa, jossa nyt on Korolenko-museo. Kylä on Udmurtian ihastuttavimpia paikkoja, kokonaan 1900-luvun alun asussa säilynyt: kaksi kylänraittia, joiden taloissa on värikkäät perinteiset julkisivut. Korkealla kummulla seisoo kirkko, joka kuvasteleiksen alas lamelle.

Vaikuttava hahmo kokouksessa oli tunnettu venäläinen kirjailija ja suomalais-ugrilaisten kulttuurien entusiastiksi **Denis Osokin**. Hän on kaupunkilaispoika Kazanista ja valmistunut venäläisestä filologiasta. Hän hakeutui ympäröivien vähemmistökansojen pariin ja kiinnostui niiden mytologioista, alkoi käydä mordvalaisissa kylissä ja sai ystäviä varsinkin Marimaalta.

Osokin sanoo löytäneensä taiteellisen minänsä tutustuttuaan volgansuomalaisiin kansoihin. Hän toimii lingvistiikan, folkloren ja kulturologian risteyksessä. Erityisesti häntä kiinnostaa folkloren universaali maailma: ”En tiedä mitään vahvempaa luin kansanrunous - luen sitä enemmän kuin taidekirjallisuutta.”

Tasavalloissa häntä innoittaa elävöittävä yhteys venäläisen ja vähemmistökulttuurien välillä: ”Kansallisissa tasavalloissa elämä on kiinnostavampaa ja värikkäämpää kuin venäläisissä lääneissä. Tasavallat ovat ainutlaatuisia - niissä näkyy kulttuurinen monimuotoisuus ja -kielisyys”.

Osokin tunnetaan yhteistyöstään elokuvaohjaaja **Fedortšenkon** kanssa. Ensimmäinen niistä oli dokumentti *Šošo* (mar. Kevät), joka kertoi marilaisista *karteista* eli uhripapeista. He jatkoivat suomalais-ugrilaisen maailman tutkimista komilaisaiheessa *Odjassa*. Se perustui komilaiskirjailija **Edja Avsenjevin** kertomuksiin metsäkulttuurista: tyttö katosi kolmeksi vuodeksi metsän peittoon, kun demonit varastivat hänet. Seuraava projekti **Solnsevorot** oli dokumentti Volgan kansoista.

Novellistaan *Ovsjanki* (Keltasirkut) Osokin muokkasi käsikirjoituksen samannimiseen elokuvaan. Sen päähenkilö, yksinäinen poikamies **Aist** (ven. Haikara) pitää itseään merjalaisena ja yrittää noudattaa tämän kansan perinteitä. Merjalaiset olivat suomensukuinen kansa Moskovan seuduilla, jonka katsotaan sulautuneen slaaveihin ennen 1600-lukua.

Aist lähtee esimiehensä kanssa hautaamaan tämän kuollutta nuorta vaimoa **Tanjaa**. Vainajan ruumis poltetaan ja tuhka sirotellaan Okajokeen (sanasta ”joki”). Lintuaihe vahvistuu, kun matkalle otetaan häkissä kaksi torilta ostettua keltasirkkua sielunlintuina.

Sitten saavutaan ”Merjan suurelle virralle” Volgalle, joka näyttäytyy myös Tuonelan jokeksi. Elokuva toistelee suomensukuisia vesistöjen nimiä, jotka ovat yleisiä Moskovasta pohjoiseen. Volgakin tulee merjalaisesta sanasta, jota suomessa vastaa ”valkea”. Moskovaa kutsutaan Konopljankaksi eli Hamppulaksi, koska hamppu on merjaksi ”moska” - Venäjän

pääkaupungin nimi tulee Osokinin mukaan siitä.

Miesten ylittäessä Kinešman siltaa auto putoaa ja he kuolevat. Vanhojen uskomusten mukaan veteen kuolleet elävät ikuisesti. Miehet jäävät elämään Volgassa virtaan henkinä kadonneiden merjalaisten sielujen joukkoon.

Keltasirkut on runollisen katkelmallinen road movie, jossa harhaantunut, vieraantunut ja onneton nykyihminen etsii oikeaa tietä. Elokuva on Venäjällä koettu mahtavana esikristillisten juurten henkiinherättämisenä.

Merjalaisaihe on herättänyt suurta huomiota Venäjällä. Se sai Kultaisen leijonan Venetsiassa 2010. Itse Quentin Tarantino osoitti sille seisten suosiotaan.

Moskovassa toimii Merjalainen seura, johon kuuluu merjalaisuuden ideaa kehittäviä taiteilijoita ja runoilijoita. Muutama vuosi sitten Moskovassa julkistettiin myös *Merjalainen manifesti*. Sen mukaan venäläiset ovat itse asiassa merjalaisia. Slaavilainen sivilisaatio ja teollinen jyrkästi hierarkkinen valtio ja vallan vertikaali ovat johtaneet heidät harhaan, onnettomuuksien tielle. Vain palaaminen maalle, luonnonmukaiseen elämäntapaan, pieniin tasarvoisiin autonomisiin yhteisöihin voi pelastaa heidät.

Osokin sanoi minulle, että kadonneen Merjan perinteet elävät nykyvenäläisissä: ”Kaikkeuden henkisyys läpäisee Keltasirkut. Päähenkilö ruokkii hengellä itseään. Kyseessä on suuri metafora: pyhin, puhtain tie, maailman kallein asia ja henki. Vaikka Merja on sulautunut slaaveihin, se yhä ruumiillistaa luonnollisempaa elämäntapaa.”

Paikannimet ja seitakivet pitävät merjalaisuutta yhä hengissä: ”Venäläistyneet ihmiset tuntevat vuosisatojen halki geneettisellä muistilla merjalaisuuden, vaikka ovat passin mukaan venäläisiä. Sukuni on venäläinen, mutta sisälläni koen jotain syvää, suomalais-ugrilaista, uralilaista. Suomalais-ugrilaisilla on henkinen kaikkeus, he ovat valoisan pakanallisen uskon tärkeimmät säilyttäjät Euroopassa, vaikka ovat muodollisesti kristittyjä.”

Seuraava yhteisprojekti *Niittymarien taivaalliset vaimot on saanut mainetta ”marien Dekameronena”*. Marilainen maaginen realismi näyttää, miten metsänhenget sotkeutuvat ihmisten päiviin ja öihin. Pakanalliset tavat, ornamentit ja rituaalit näkyvät kolhoosin arjessa. Elokuvaa sähköistää kosminen eroottinen energia.

Niittymarien taivaallisia vaimoja läpäisee matriarkaatti: vahvat ja intohimoiset naiset. Kuitenkin kirous uhkaa yhteisöä: mustasukkaisuusmurhat, mielipuoisuus, tappava masennus, itsemurhat. Synkkä alitajunta ja ugrilainen jurous, kaamoksen kansojen hysteria näytetään kaunistelematta. Demonit ja pirut uhkaavat eläviä sieluja.

Keskustelussa **Vladimir Kozlov** kävi ankarasti elokuvaa vastaan: hänen mukaansa 80 % niittymareista tuomitsi sen. Hänestä elokuvaa on käytetty niittymarien mitätöimiseen - erityisesti tästä ovat ilakoineet vuorimarit.

Kun vedottiin taiteen vapautteen ja välttämättömään itseironiaan, Kozlov sanoi, että kuvernööri **Markelovin** 15 vuoden kausi on ollut niin kylmää kyytiä, että marien itseironian tunto on hävinnyt. Udmurtiassakin jotkut paheksuivat filmiä.

Osokinin uusin yhteistyö **Fedortšenkon** kanssa, *Vallankumouksen enkelit*, kuvaa shamaanien, hantien ja nenetsien nousua kollektivisointia vastaan, ”suurta samojedisotaa” eli Kasymovin kapinaa 1933.

Vallankumouksen enkeleissä kuvataan todellisia henkilöitä, hanteja ja nenetsejä. Jokainen hantiperhe muistelee tänään kapinassa menehtyneitä jäseniään. *Enkeleissä* katastrofi kehkeytyy kuin kreikkalaisessa tragediasa ja kaikkia on sääli. Osokin sanoo, että osapuolet eivät ymmärrä toisiaan, niiden on mahdotonta sopia, mikä aiheuttaa suorastaan kreikkalaisen tragedian. Keskustelussa nuori udmurtti kysyy: eikö kyseessä ole kuitenkin se tavallinen koloniaalinen tarina - valtakulttuuri hävittää ainutlaatuisen pienen kulttuurin.

Volgan seutu on Osokinin mukaan ainutlaatuinen venäläisen, tataari- ja suomalais-ugrilaisen

kulttuurin kudos. Vaatimattomuus ja kieltäytyminen ekspansiosta on luonteenomaista suomalais-ugrilaisille. Heillä on peilimäinen halu: puhua vähemmän, tuntea enemmän. Osokin sanoo: ”Olen venäläinen - tunnen itseni suomalais-ugrilaiseksi. Koko suomalais-ugrilainen maailma kiinnostaa, suomalais-ugrilaiset ovat sydämessäni.”

Suomalais-ugrilainen maailma viehättää vaatimattomuudellaan. Siinä ei ole halua käyttää valtaa muiden ylitse: ”Tunsin, että pitää oppia tuntemaan suomalais-ugrilainen maailma - siitä tuli hyvä olo. Näin, että Volgalla on kielten yhteinen koordinaatisto ja maailmankuva, joka tulee paljolti suomensukuisilta”.

Pohjolan henki on Osokinille läheinen, samoin Komi, Nenetsia, Marinmaa. Väkeviä muistoja hänellä on marien pyhästä vuoresta Tšembulat-kurlykista Nemda-joella: ”Keskinen Volga ja Vjatka ovat samanlaisia väkeviä voimapaikkoja kuin Mongolia, Meksiko, Liettua, Iran. Siellä maapallon hermot tulevat näkyviin väkevimmän, paljain”.

Suomalais-ugrilaisista onkin tullut hänelle keskeinen mielenkiinnon kohde: ”Minulle läheinen on heidän osallisuutensa taikuuteen, maailman taianomaisuuteen. Vaikka he ovat kristittyjä, pakanuus ei ole konfliktissa kristillisyyden kanssa. Heillä on elävä yhteys luontoon, kosmiseen”.

Suomesta Osokin tuntee **Eino Leinon**, **Aki Kaurismäki** on hänen ohjaajasuosikkinsa, varsinkin *Tulitikkutehtaan tyttö* ja *Kauas pilvet karkaavat*. *Kalevala* on suorastaan yöpöytäkirja.

Vaikka Venäjällä vähemmistökansoille on perinteisesti annettu lähinnä eksoottisen ornamentin rooli, ei Osokin tänään ole ainoa vähemmistökulttuurien löytöretkeilijä Venäjällä. Pietarilainen runoilija **Sergei Stratanovski** muuntelee runokokoelmassa *Noitarummun henkiinherääminen* kymmenien kansojen myyttejä. Hän sanoo: ”Tein tämän ymmärtääkseni sen kansojen valtameren, jota kutsutaan Venäjäksi”. **Sergei Zavjalov** kaivaa kokoel-

massaan *Melika* suomalais-ugrilaisuuden ruukunsirpaleita ja raunioita venäläisyyden hiekasta.

Uusimmaksi hitiksi Venäjällä on noussut **Gusel Jahinan** romaani *Zuleiha avaa silmänsä*. Se kertoo tekijän omasta suvusta, joka pakkosiirrettiin kulakkivainoissa Siperiaan 17 vuodeksi. Kirja on tataarikansan selviytymistarina ja kattava tallennus tataarien elämäntavasta. Se kuvaa modernisaatiota, idän naisen vapautumista kotidespotismista. Jahina: ”Laitoin Zuleihaan kaiken mitä tiedän tataarinaisesta”.

Monikulttuurisuus ja kolmannen maailman ainepiiri on muuttanut uusimman kirjallisuuden kokonaiskuvaa länsimaissa suuresti. Oman kansallisen monimuotoisuuden myöntäminen on välttämätöntä myös Venäjällä. Osokin, Stratanovski ja Zavjalov ovat ensimmäisiä ituja postkoloniaalisessa käänteessä, jossa suurvalta ja kolonialisti tunnustaa näkymättömiin sysätyt vähemmistönsä ja päästää niiden oman äänen kuulumaan.

Näkymättömyys on Venäjällä ollut nimenomaan suomalais-ugrialaisten kohtalona siksi, että heiltä puuttuu uskonnollinen ja etninen raja venäläisiin toisin kuin turkkilaisilta ja muslimikansoilta. Nyt he nousevat näkyviin. Venäjän suomalais-ugrilaisen perustan löytäminen ja tunnustaminen on edellytys Venäjän todelliselle modernisaatiolle.

Venäjällä on identiteettiongelma monikansallisena maana. Sen edessä on väistämättä keskustelu postkoloniaalisesta ja imperiumin jälkeisestä tilanteesta, sorretuista vähemmistöidentiteeteistä.

Väkevästi jäivät Udmurtiasta mieleen myös upeat maisemat, avarien kumpuilevien niittyjen panoraamat, ruskaan kääntyvät tammi- ja koivulehdot. Maan halki virtaa majesteettinen Kama-virta (suomeksi ”kemi” tai ”kymi”).

JUKKA MALLINEN
kääntäjä

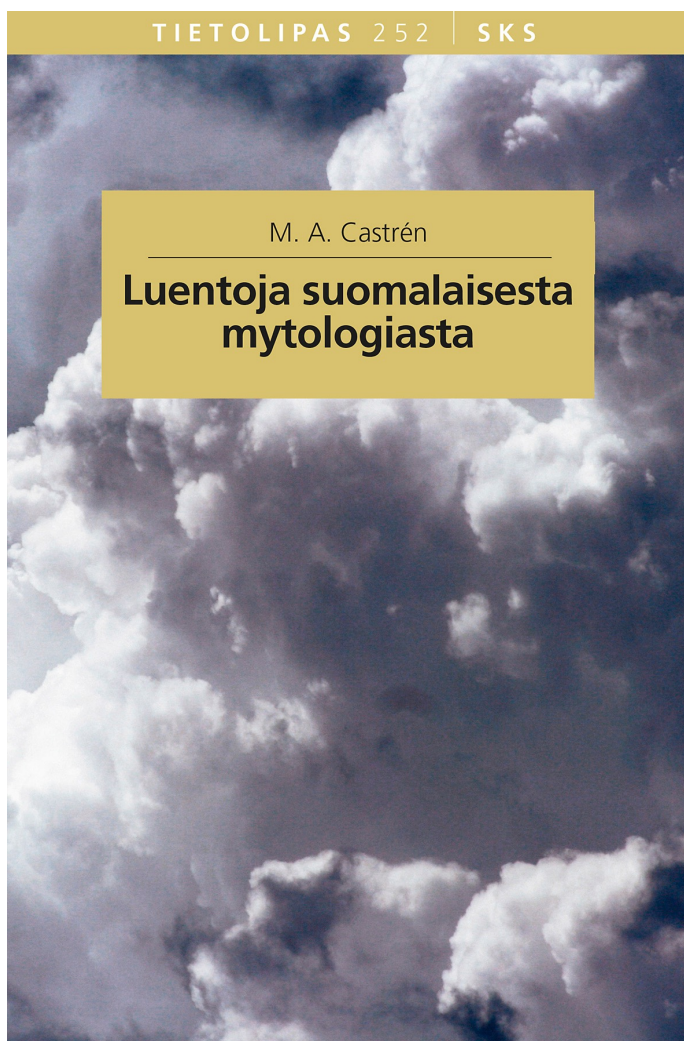
M. A. Castrén: Luentoja suomalaisesta mytologiasta.
Suomentanut ja toimittanut Joonas Ahola. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
Tietolipas 252. Nid., 334 s. ISBN 978-952-222-741-6

Matthias Alexander Castrénin (1813–1852) Luentoja suomalaisesta mytologiasta on avainteos suomalaisen mytologian tutkimuksen historiassa. Teos ilmestyy nyt ensimmäisen kerran suomeksi käännettynä.

Luentoja suomalaisesta mytologiasta pohjautuu vahvasti Castrénin omiin kenttätökokemuksiin.

Castrénin mytologialuennot ovat tärkeä osa suomalaisen uskontotieteen, kielitieteen ja etnologian historiaa. Yleistajuinen ja elävästi kirjoitettu teos avaa kiinnostavan näkökulman mytologiatutkimuksen pioneerivaiheisiin, ja se soveltuu sekä tutkijoiden että muiden aiheesta kiinnostuneiden käyttöön.

Teoksen kääntäjä ja toimittaja FT Joonas Ahola on muinaisskandinaavisen kielen ja mytologian historian tuntija.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura antaa M. A. Castrénin seuran jäsenille 25% alennuksen Luentoja suomalaisesta mytologiasta -teoksesta sekä muista SKS:n julkaisemista kirjoista. Tämä alennus on voimassa pysyvästi.

Alennuksen saa sekä SKS:n verkkokirjakaupasta että Snellmaninkadun kirjakauppa Tiedekirjasta.

Ohjeet 25% alennuksen saamiseksi:

SKS:n verkkokauppa www.finlit.fi/kirjat
Kerää valitsemasi kirjat ostoskoriin, ja käytä kassalla alennuskoodi **CASTREN25**

Kirjakauppa Tiedekirja (Snellmaninkatu 13, Helsinki)

Mainitse myymälän kassalla olevasi M. A. Castrénin seuran jäsen.
Tiedekirjan aukioloajat voi tarkistaa nettisivuilta: www.tiedekirja.fi

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Häid Jõule ja Önnelikku Uut Aastat! (viro)
Ráfálaš Juovllaid ja Lihkolaš Odda Jagi! (saame)
Od ije marto! (ersämordva)
Od kiza marhta! (mokšamordva)
Šorokjol pajrem dene šokšyn salamlena! (mari)
Vyl' voön, vyl' šudön! (komi)
Vyl' aren! (udmurtti)
Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és
Boldog Új Évet! (unkari)

Seuran sähköisiltä tiedotuskanavilta saat tietoa ajankohtaisista tapahtumista ja uutisista suomalais-ugrilaisessa maailmassa:

- * **Klikkaa itsesi sivuille, tykkää ja tule ystäväksemme:**
Facebook: M. A. Castrénin seura MAC
- * **Liity seuran sähköpostitiedotuslistalle** – lähetä sähköpostiosoitteesi osoitteeseen marja.lappalainen[a]castren.inet.fi.

M. A. Castrénin seura

Toiminnanjohtaja Marja Lappalainen
puh. +358 (0)9 135 7820
marja.lappalainen[a]castren.inet.fi

Postiosoite: PL 242, 00171 Helsinki
Käyntiosoite: Mariankatu 7 A, 5. krs,
00170 Helsinki

Päivystys keskiviikkoisin klo 9.00–13.00

<http://www.macastren.fi>
FB: M. A. Castrénin seura MAC

<http://www.ugri.net>

M. A. Castrénin seura on perustettu Helsingissä vuonna 1990. Se pyrkii ylläpitämään ja kehittämään yhteyksiä Venäjällä asuviin uralilaisia kieliä puhuviin kansoihin. Seuran jäseneksi voi liittyä ilmoittamalla yhteystietonsa toimistoon puhelimitse, sähköpostitse tai kotisivujen kautta. Jäsenmaksut ovat vuosijäseniltä 20 €, opiskelijajäseniltä 10 €, ainais- ja yhteisöjäseniltä 200 € ja ainaisyhteisöjäseniltä 1000 €.

Hallituksen jäseniä ovat toiminnanjohtaja Anne Helttunen (pj., Äidinkielen opettajain liitto), kääntäjäkoordinaattori Merja Aho (FILI – Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskus), tohtorikoulutettava Eliina Ahola (vpj., Turun yliopisto), neuvotteleva virkamies Henna Haapala (ympäristöministeriö), MuT Maari Kallberg, kirjailija Riina Katajavuori, arkeologi Mika Lavento (Helsingin yliopisto), toimittaja Kirsikka Moring ja FT Merja Salo (Helsingin yliopisto).